

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ

ΒΙΟΣ 329-390.

- ❖ Η οικογένειά του.
- ❖ Φοίτησε στην Καισάρεια Καππαδοκίας, γνωριμία με τον Βασίλειο 341-343, Καισάρεια Παλαιστίνης και Αλεξάνδρεια (γνώρισε τον Μ. Αθανάσιο και τον Αντώνιο). Έπειτα στην Αθήνα (Περί το 350-357).
- ❖ 358 Βάπτισμα. 359-360 άσκηση στον Πόντο (Φιλοκαλία).
- ❖ 362 χειροτονεία σε πρεσβύτερο στην Ναζιανζό. Έφυγε αμέσως. 368 πεθαίνουν τα αδέρφια του. 372 Επίσκοπος Σασίμων. 374 θάνατος των γονιών του.
- ❖ 374-379 Αρχικά ποιμάινε την επισκοπή Ναζιανζού και από το 375 εγκαταστάθηκε στη Σελεύκεια της Ισαυρίας στο ναό της Αγίας Θέκλας.

Βίος

- ❖ 379 Στην Κωνσταντινούπολη. Θεολογικοί λόγοι. Περίπτωση Μαζίμου (συνωμοσία για να γίνει επίσκοπος με τον Πέτρο Αλεξανδρείας τον Β')
- ❖ 380 Αναλαμβάνει ο Θεοδόσιος και τον έχρισε επίσκοπο.
- ❖ Μάιος 381. Β' Οικουμενική Σύνοδος. Υποστήριξε τον Παυλίνο Αντιοχείας (αυστηρός της Νίκαιας) Αυτό ήταν αντίθετο με τους μετριοπαθείς (είχαν τον Μελέτιο Αντιοχείας μέχρι τότε). Διήγειραν το θέμα της κανονικότητάς του ως επισκόπου (ήταν και Σασίμων). Αποχωρεί (Συντακτήριος Λόγος).
- ❖ 381 Εισ την ησυχίαν στην Ναζιανζό. Έχει διοικητική δράση.
- ❖ 382 καταπολεμεί τους απολλιναριστές στη Ναζιανζό.
- ❖ 390 Κοίμηση 62 ετών απομονωμένος στο κτήμα του.

ΠΡΟΪΠΟΘΕΣΕΙΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

- ❖ Η Θεολογία ως θεοπτία και όχι ως αυτόνομος και αυτοσχέδιος λόγος.
- ❖ Προϋποθέσεις της θεοπτίας: Τήρηση των εντολών, άσκησική κάθαρση, γνώση της “εις ημάς φθάνουσας αληθείας”. Ο νούς του ανθρώπου μιγνύεται με το θεοποιόν πνεύμα και οι νοητικές δυνάμεις εκφράζουν αυτή την εμπειρία.
- ❖ Αληθής θεολόγος αυτός που επιτυγχάνει το πλέον της αληθείας σε σχέση με τα προηγουμένως ελλιπώς ειρημένα.
- ❖ Αποφυγή άσκησης θεολογίας πλέον των αναγκαίων.

Η Θεολογία

- ❖ Η ερμηνεία των Γραφών «είσω παρακύψαντες δια του πνεύματος». Η θεολογία εκινεί από τα δεδομένα της εκκλησίας και όχι από τα δεδομένα της φιλοσοφίας.
- ❖ Η Τριάδα. Βάση ο Βασίλειος. Διαιρείται αδιαιρέτως και συνάπτεται διηρημένος. Το πνεύμα είναι Θεός. Τρεις ιδιότητες, τρεις υποστάσεις, μία θεότητα. Τα ονόματα εκφράζουν το ίδιο, την ακίνητη ιδιότητα η οποία είναι η σχέση μεταξύ των προσώπων. Ο τρόπος υπάρξεως (Αθανάσιος- Βασίλειος) δηλώνει την σχέση και όχι την ουσία ούτε την ενέργεια. Φως και φως και φως αλλά εν φως.

Χριστολογία

- ❖ Το απρόσληπτον αθεράπευτον. Η έννοια κράσις, σύγκρασις και μίξις ως αντίθετες των λέξεων σύγχυσις και παράθεσις. Το πρόβλημα του Απολλιναρίου.
- ❖ Απαθής η θεότητα, παθητόν το πρόσλημμα. Άλλο και άλλο, ένας ο Χριστός και σωτήρας. Άλλος και άλλος και άλλος, μία η θεότητα. Ο Σταυρός το μεγαλύτερο αγαθό του Θεού.

Το μυστήριο της σωτηρίας και τα έσχατα.

- ❖ Ο στόχος του ανθρώπου η θέωση. Η τύχη των αμετανοήτων.